

Bergen, 11. mai 2023

Til: Klima- og Miljødepartementet

Innspill til nasjonal handlingsplan for naturmangfold.

Naturavtalen slår fast at tapet av biologisk mangfold må stanses og reverseres. For å oppnå dette trenger vi kunnskap om hvilke arter som finnes, hvilke som er truet og hvilke nye, potensielt destruktive arter som tilkommer i norsk natur. Universitetsmuseet i Bergen sammen med de andre universitetsmuseene besitter landets viktigste kunnskapsressurs innen artsmangfold, og vil være en viktig lagspiller for å nå målene i avtalen. Vi oppdager og beskriver hvert år mange nye arter, kartlegger biologisk mangfold, bidrar til rødlistevurderinger av truede arter og vurderingen av fremmede arter, forsker og utdanner neste generasjon eksperter innen biodiversitet og biosystematikk.

Universitetsmuseet i Bergen mener at **det viktigste temaet Norge bør legge vekt på** i den nasjonale oppfølgingen av de nye globale målene i Naturavtalen er å styrke og forbedre kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i Norge gjennom å satse på:

- Utdanning – i dag er taksonomer med ekspertkunnskap om arter blitt en mangelvare, nasjonalt og internasjonalt, det må vi gjøre noe med. Ekspertkunnskap innen biosystematikk og taksonomi vil være nødvendig for at vi skal kunne følge opp statusen for artsmangfoldet.
- Forskning med fokus på artsmangfold, forandringer i artssammensetting over tid og hvordan naturområder kan restaureres på en god måte.

De **viktigste virkemidlene** Norge har i oppfølgingen er:

- En satsing på undervisning på alle nivåer om naturmangfold og dets betydning.
- Økt finansiering av grunnforskning på dårlig kjente artsgrupper for å styrke kunnskapsgrunnlaget om artsmangfold og en styrking forskerutdanningen innen relevante fagområder.
- Vern av artsrike og økologisk viktige naturområder.
- Styrket finansiering av Artsdatabankens virksomhet, f.eks. artsprosjekter (tilskudd til kartlegging av arter), Artskart og ikke minst Forskerskolen i biosystematikk

Det viktigste Universitetsmuseet i Bergen og de andre universitetsmuseene i Norge **kan bidra med** for at verden skal nå målene i naturavtalen er:

- Våre vitenskapelige samlinger som er en sentral forskningsinfrastruktur for forskning knyttet til artsmangfold og en essensiell referansesamling i arbeidet med å monitorere endringer i artssammensetting, nasjonalt og internasjonalt. Her er det behov for en økt satsing på digitalisering og åpen tilgjengeliggjøring av informasjonen for forskning, naturforvaltning og andre formål som trenger verifiserbar informasjon om arter.
- Vår kompetanse innen taksonomi hos forskjellige organismegrupper, nasjonalt og globalt. At vi besitter artskunnskap på en global skale, gjør at vi kan bidra også i arbeidet med å begrense invasive arter som truer økosystemer i norsk natur.
- Ny, forskningsbasert kunnskap om artsmangfold og forandringer i artsdiversitet over tid.
- Formidling om betydningen av artsdiversitet til et generelt publikum og spesielt til barn og unge.
- Ex situ bevaring av truede plantearter i våre botaniske hager.

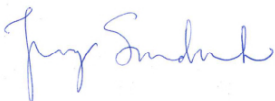
Vi mener at eksempler på **områder hvor Norges forutsetninger for å oppnå de globale målene er gode** er:

- Et utøkt vern av naturområder med høy artsdiversitet, til lands og til havs. Det får vi til, men vi må ha et godt nok kunnskapsgrunnlag for å vite hvilke områder som bør prioriteres.
- En nødvendig styrking av kunnskapssektoren knyttet til naturmangfold, og at vi også tar et globalt ansvar for kunnskapsbygging innen taksonomi og biologisk mangfold, f.eks. i utviklingsland.

Når det gjelder **områder hvor Norge ikke har like gode forutsetninger til å oppnå målene** i avtalen vil nok målet om å redusere den ikke uanselige delen av det globale fotavtrykket som forbruket vårt står for dessverre være en utfordring. Her må det til en bevisstgjøring hos befolkningen om at dette er livsnødvendig - og ikke minst politisk mot til å ta upopulære grep.

Norge er et rikt land og for at Naturavtalen skal lykkes er det viktig at vi gå foran og tar nødvendige grep.

Vennlig hilsen,

Jenny Smedmark
Instituttleder
Universitetsmuseet i Bergen
Avdeling for Naturhistorie